

Sammanlutningen

Syfte

ge deltagarna tillfälle att:

- tillämpa demokratins förutsättningar och grundprinciper på sig själva
- reflektera över vad det innebär att bilda en demokratisk sammanslutning
- uppleva spänningen mellan *Normen om lika hänsyn* och *Självständighetsregeln* i ett *Heta stolen-samtal* (se Metodbanken)

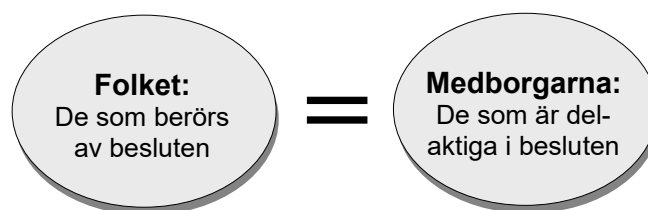
1. De konstituerande faserna i en demokratisk process

Låt deltagarna sätta sig i en cirkel och be dem reflektera över när de senast satt på det viset och vad det kan ha för fördelar. Gå vidare ungefär så här:

”Det här är en bild av en demokratisk sammanslutning – ni sitter på samma nivå, ni riktar uppmärksamheten inåt mot era egna angelägenheter och har därför ryggar mot omvärlden, om det kommer in en ny medlem måste alla rucka på sig. Men är verkligen den här sammanslutningen så demokratisk som den ser ut?” Låt deltagarna komma med egna reflektioner. Fortsätt att diskutera om det finns förutsättningar för demokrati i just den här sammanslutningen. I så fall måste nedanstående två grupper av frågor kunna besvaras:

- Vilka är vi? Har vi något gemensamt? Varför är det just vi som sitter här och inga andra? Skulle vem som helst kunna bli medlem? Villkorslöst?
- Vad har vi för befogenheter? Finns det något som just vi vill och kan göra, något vi skulle kunna ta upp på dagordningen?

Introducera den grundläggande demokratiska identiteten:

2. De övriga faserna i en demokratisk process

Sammanfatta det som kommit fram under steg 1 genom att rita upp Livbojen och skriva in orden *medlemskap* och *dagordning* i fas 1 respektive fas 2. Presentera kortfattat *överläggningsfasen* och *beslutsfasen* genom att skriva in orden *deltagande* och *beslut* i fas 3 respektive 4. Skriv också *förståelse* mitt i Livbojen, något som krävs under processens alla faser.

3. Kulturen i sammanslutningen

Led ett *Heta stolen*-samtal (se Metodbank) där den demokratiska kulturen i den sammanslutning deltagarna just har bildat undersöks. Uppmuntra till personliga vittnesmål om varför man står eller sitter. Undvik diskussioner. Hänvisa till normen om *Lika hänsyn* och *Självständighetsregeln* när tillfälle ges. Låt deltagarna ta ställning till 6-7 påståenden, men ha alltid med det första och det sista i nedanstående lista :

1. I varje grupp finns det en ledare
2. Man måste ta hänsyn till allas bästa när man fattar ett beslut
3. Det är jag som bestämmer över mitt liv
4. Kvotering är ett bra instrument för ökad jämställdhet
5. Unga människor bör lyssna till de äldre
6. Jag vill ha makt
7. I varje organisation utgör beslutsfattarna en elit
8. Om en kvinna vill bära slöja, så är det hennes ensak
9. Folk fattar i allmänhet kloka beslut
10. Det finns en könsordning som gör att män förtrycker kvinnor
11. Man måste respektera ett fattat beslut, även om man tycker det är fel

Kommentarer

- Påståendena kan väcka djupa känslor.
- *Normen om lika hänsyn* och *Självständighetsregeln* drar ofta åt olika håll. Notera om deltagarna har en tendens att hamna ”mitt emellan”, om de samtidigt vill både stå upp och sitta ned.
- Ett Heta Stolen-samtal är i sig ett uttryck för de demokratiska grundvärderingarna: självständiga ställningstaganden uppmuntras och allas ställningstaganden bemöts med lika stor respekt.